

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA RACIBÓRZ**

z dnia ..... 2021 r.

w sprawie utworzenia parku kulturowego pod nazwą „Park Kulturowy Serce Starego Raciborza”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 16 i art. 17 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ((t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.) po zasięgnięciu opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, po przeprowadzeniu konsultacji społecznych zgodnie z Uchwałą Nr XXII/300/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 października 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z Raciborską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 8 listopada 2016 r., poz. 5641)

**Rada Miasta Racibórz
uchwala, co następuje**

**Rozdział 1.
Przepisy ogólne**

§ 1. 1. W celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniającego się krajobrazowo terenu z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej starego miasta Racibórz tworzy się park kulturowy pod nazwą „Park Kulturowy Serce Starego Raciborza”, zwany dalej Parkiem.

2. Uchwała nie narusza miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze Parku.

3. Obszar Parku stanowi teren starego miasta z przedmieściem Bronki oraz Placem Dworcowym. Granicę Parku określa załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Materialne i krajobrazowe dziedzictwo kulturowe na obszarze Parku chroni się poprzez sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wprowadzanie zakazów ograniczeń oraz sporządzenie planu ochrony Parku, przy czym dąży się do:

- 1) zachowywania historycznego układu urbanistycznego i obiektów zabytkowych,
- 2) odtwarzania i przywracania historycznego układu urbanistycznego, pierzei ulicznych w wersji pierwotnej, a także ich uzupełniania i wzbogacenia, wpisując nowe struktury o wysokiej jakości w istniejącą tkankę historyczną,
- 3) zapewnienia ekspozycji zabytków nieruchomych, przyrodniczych i historycznie ukształtowanych dominant,
- 4) ograniczenia niekorzystnego wpływu nośników reklamowych w postaci tablic, napisów, ogłoszeń i innych znaków na przestrzeń publiczną na terenie Parku.

Rozdział 2.

Prowadzenie robót budowlanych oraz działalności handlowej lub usługowej

§ 3. Na terenie Parku zakazuje się lokalizacji anten, masztów, klimatyzatorów oraz innych urządzeń technicznych na elewacjach frontowych budynków.

§ 4. Na terenie Parku zakazuje się budowy nowych garaży wolnostojących, a istniejące nakazuje się utrzymać w dobrym stanie oraz w kolorystyce stonowanej w odcieniach bieli, beżu i żółci.

§ 5. W przypadku zmiany kolorystyki zabytku na terenie Parku gdy wymagane odrębnymi przepisami prawa badania historyczne lub konserwatorskie pozwalają określić pierwotną kolorystykę elewacji, należy ją przywrócić.

§ 6. Zakazuje się wprowadzania na historycznych elewacjach obcych elementów typu detale z aluminium, drewna, tworzyw sztucznych oraz współczesnych płytek gresowych i tynków żywicznych, chyba że jest to uzasadnione historycznie.

§ 7. Należy zachować różnorodność kolorystyczną budynków na terenie Parku, szczególnie zabudowy ul. Długiej.

§ 8. W budynkach powstałych przed 1910 r. należy dążyć do zachowania oryginalnej stolarki okiennej i drzwiowej lub do jej odtworzenia.

§ 9. Nakazuje się zachowanie na elewacjach budynków oryginalnych historycznych detali architektonicznych, pochodzącym sprzed 1945 r.

§ 10. Należy dążyć do uzupełniania pierzei ulic nową zabudową.

§ 11. Nowa zabudowa na terenie Parku powinna komponować się stylistycznie z zabudową historyczną, w szczególności poprzez:

- 1) zachowanie symetrii rozmieszczenia okien,
- 2) zachowanie wysokości i linii gzymsów,
- 3) dopasowanie kształtu dachu do sąsiedniej zabudowy,
- 4) dopasowania materiałów wykończenia elewacji do budynków sąsiednich, przy czym zakazuje się stosowania na elewacjach okładzin z drewna i tworzyw sztucznych.

§ 12. W budynkach powstałych przed 1910 r. kolorystyka okien i drzwi powinna odpowiadać historycznej, w budynkach młodszych powinna odpowiadać stylistyce architektury i być dopasowana do innych detali architektonicznych.

§ 13. Na terenie Parku zakazuje się wprowadzania: blaszanych pawilonów handlowych, w tym wolnostojących supermarketów, kiosków wolnostojących (z wyłączeniem zapisów § 15), automatów vendingowych, paczkomatów, urządzeń zabawowych, myjni samochodowych i stacji benzynowych.

§ 14. Na terenie Parku dopuszcza się funkcjonowanie ogródków gastronomicznych przynależnych do lokali, służących wyłącznie jako miejsce konsumpcji potraw i napojów (zwanych dalej Ogródkami), przy czym:

- 1) preferuje się Ogródki bez podestów; dopuszcza się stosowanie podestów o maksymalnej wysokości 15 cm, z zapewnieniem dostępu dla osób z niepełnosprawnością (pochylnia);

- 2) osłoną Ogródków przed słońcem lub deszczem mogą być parasole i markizy w odcieniach wymienionych w Załączniku Nr 2 do uchwały; pokrycie parasoli i markiz musi być wykonane z tkaniny; nie dopuszcza się pokrycia typu plandeki;
- 3) parasole nie mogą być wyższe niż wysokość pierwszej kondygnacji;
- 4) markizy nie mogą być montowane powyżej kondygnacji parteru zwartej zabudowy i nie mogą wystawać poza obręb Ogródka więcej niż 15 cm;
- 5) dopuszcza się wyposażenie Ogródków w zieleń; niedopuszczalne jest stosowanie sztucznej roślinności i sztucznej trawy;
- 6) wysokość mebli, wyposażenia i wszelkich urządzeń znajdujących się w Ogródku nie może przekraczać 100 cm; niedopuszczalne jest piętrzenie tychże elementów w sposób powodujący przekroczenie wysokości 100 cm;
- 7) niedopuszczalne jest ustawianie w Ogródkach wszelkiego rodzaju automatów sprzedających, kiosków, pawilonów ogrodowych itp.;
- 8) dopuszcza się umieszczanie w obrębie lokalu zabawek kreatywnych wykonanych z materiałów naturalnych, niezautomatyzowanych, nie wydających dźwięków mechanicznych, w stonowanych odcieniach, pasujących do wyposażenia Ogródka;
- 9) Ogródek i jego ogrodzenie ma być wykonane z estetycznych oraz naturalnych elementów, łatwo rozbieralnych, umożliwiających, w razie konieczności, jego szybki demontaż; ogrodzenia Ogródków muszą być ażurowe;
- 10) maksymalna wysokość ogrodzenia Ogródka to 100 cm; na ogrodzeniach nie można umieszczać reklam;
- 11) wyposażenie Ogródków, w szczególności meble, mają być wykonane wyłącznie z tworzyw naturalnych, np. wikliny, rattanu, drewna oraz metalu (w odcieniach ciemnych); dopuszcza się zastosowanie techno rattanu; niedopuszczalne jest ustawianie w Ogródkach stołów z ławami piwnymi (bez oparcia); kolorystyka mebli powinna współgrać z kolorystyką otoczenia i być jednorodna w obrębie jednego Ogródka;
- 12) akcenty reklamowe sponsora podmiotu prowadzącego Ogródek mają być umieszczane tylko na lambrekinach parasoli lub markiz oraz meblach, przy czym wysokość napisu nie może przekraczać 20 cm; kolorystyka powyższych elementów wyszczególniona jest w Załączniku Nr 2;
- 13) niedopuszczalne jest wystawianie poza obrębem Ogródka mebli, tablic, stojaków ani innych tego typu urządzeń do prezentacji menu lub asortymentu, a także wszelkiego rodzaju zabawek bujanych i automatów sprzedających; potykacz na terenie Ogródka powinien mieć indywidualny, artystyczny charakter nawiązujący do lokalu i być wykonany w formie drewnianej lub kutej; zakazuje się potykaczy w formie imitującej artykuły oferowane w lokalu;
- 14) dopuszcza się stosowanie przezroczystych przegród jako ochrony przed niekorzystnymi czynnikami atmosferycznymi;
- 15) każdy Ogródek gastronomiczny powinien być zaopatrzony w pojemnik na odpady.

Rozdział 3.

Zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury

§ 15. Dopuszcza się lokalizację na terenie Parku kiosków ulicznych wolnostojących w formie określonej w Załączniku Nr 3 oraz riksów gastronomicznych.

§ 16. Na terenie Parku dopuszcza się lokalizację tymczasowych obiektów takich jak: kioski uliczne, pawilony sprzedaży ulicznej, ogródki gastronomiczne / kawiarniane, pawilony wystawowe, przekrycia namiotowe i powłoki pneumatyczne oraz inne przekrycia o samodzielnej ażurowej konstrukcji, instalowane jako okolicznościowe urządzenia przestrzeni publicznej wyłącznie na czas trwania wystawy, pokazu lub imprezy, z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

§ 17. Na terenie Parku barierki, poręcze, śmietniki, kraty oraz płotki w przestrzeni publicznej Parku powinny zostać wykonane z materiału w kolorze czarnym, antracytowym, ciemnoszarym lub brązowym.

Rozdział 4. Działania reklamowe

§ 18. 1. Na terenie Parku zakazuje się umieszczania reklam z wyjątkiem szyldów z nazwami sklepów i firm, które powinny być montowane jedynie w pasie parteru (będącej strefą handlu), do linii gzymsu nad częścią handlową, jako szyldy informujące i wizytówki danej firmy. Mogą one obejmować tylko te firmy, które prowadzą działalność w danym budynku.

2. Zakazu umieszczania reklam, o którym mowa w ust. 1 nie stosuje się do instytucji kultury.

3. Szyldy powinny być opracowane w formie ażurowych liter o wysokości liter nie większej niż 40 cm, umieszczane bezpośrednio na ścianie, bez tła, za wyjątkiem szyldów wspornikowych, o których mowa w ust. 4 oraz neonów rurkowych, o których mowa w ust. 5.

4. Zaleca się stosowanie szyldów wspornikowych, przy czym dopuszcza się jedynie szyldy wspornikowe wykonane w metaloplastyce z wywieszką w stonowanej kolorystyce.

5. Dopuszcza się stosowanie szyldów w formie neonów rurkowych o wysokości 30 cm oraz dopuszcza się zachowanie istniejących na terenie Parku neonów rurkowych.

6. Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710) na umieszczenie szyldu w obrębie starego miasta w Raciborzu wpisanego do rejestru zabytków pod nr A/1669/97 każdorazowo trzeba uzyskać pozwolenie Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

§ 19. 1. Na terenie Parku lokalizacja szyldów na budynku powinna być uporządkowana: jeżeli na elewacji budynku jest więcej szyldów to powinny one być uporządkowane według jednej osi - linii horyzontalnej lub wertykalnej. Dopuszcza się jeden szyld dla jednej firmy.

2. Szyldy nie mogą zdominować zabytkowej zabudowy i muszą uwzględniać charakter i funkcję obiektu.

3. Montaż szyldów nie może uszkodzić i zasłonić istniejących detali architektonicznych.

§ 20. Na terenie Parku zakazuje się stosowania bilbordów i banerów, lawet z reklamami, rowerów reklamowych, rikszy reklamowych, wyświetlaczy LED, chorągwi, proporczyków oraz tablic wolnostojących (z wyjątkiem potykaczy w ilości jeden przypadający na jeden lokal).

§ 21. Na terenie Parku zakazuje się umieszczania reklam na słupach oświetleniowych i trakcyjnych, na elementach małej architektury i wystroju architektonicznego (ogrodzenia, daszki, balustrady, osłony), na balkonach, oknach, częściach elewacji, w sposób zasłaniający detale architektoniczne i zaburzający kompozycję elewacji, za wyjątkiem tablic z informacjami dotyczącymi obsługi ruchu turystycznego i drogowego oraz słupów ogłoszeniowych.

§ 22. Na terenie Parku w witrynach wewnątrz budynku dopuszcza się stawianie lub wywieszanie reklam nie przekraczających 20% powierzchni. Witryny mogą być wyklejane do 100% powierzchni jedynie materiałem półprzezroczystym o jednolitej kolorystyce o stonowanych kolorach dostosowanych do kolorystyki budynku, bez grafik i napisów.

§ 23. Przepisy o szyldach nie dotyczą organów administracji publicznej, urzędów i innych podmiotów w zakresie, w którym ich szyldy są uregulowane odrębnymi przepisami.

Rozdział 5. Ochrona wartości przyrodniczych

§ 24. W trosce o wartość krajobrazową i estetyczną na obszarze Parku nakazuje się zachowanie istniejącej zieleni niskiej i wysokiej będącej w dobrej kondycji. Zgodnie z przyjętymi zasadami ochrony drzew, zwłaszcza w centrum miast w przestrzeni publicznej, wyklucza się wszelką ingerencję w obszar systemu korzeniowego drzew, w odległości bliższej niż rzut korony plus 1,5 metra poza koronę. Ochrona drzew powinna odbywać się z zastosowaniem rozwiązań inżynierskich oraz przyrodniczych działań kompensacyjnych.

§ 25. Realizacja miejsc postojowych oraz utwardzenia terenu na obszarze Parku powinna się odbywać przy maksymalnym zachowaniu nawierzchni przepuszczalnych dla wody.

Rozdział 6. Przepisy końcowe

§ 26. Właściciele, zarządcy nieruchomości oraz użytkownicy obiektów i elementów zagospodarowania przestrzeni, położonych na obszarze Parku zobligowani są do dostosowania się do przepisów uchwały w terminie 12 miesięcy od dnia jej ogłoszenia, poprzez:

- 1) demontaż obiektów, o których mowa w uchwale, zlokalizowanych niezgodnie z jej ustaleniami,
- 2) zmianę sposobu prowadzenia działań reklamowych oraz formy nośników reklamowych, szyldów i innych elementów zagospodarowania przestrzeni, o których mowa w uchwale.

§ 27. Zapisy § 26 nie zwalniają z obowiązku uzyskania odpowiednich opinii zezwoleń i pozwoleń wynikających z przepisów odrębnych w celu realizacji przedsięwzięć podejmowanych w myśl postanowień niniejszej uchwały.

§ 28. Uzyskane przed wejściem w życie niniejszej uchwały pozwolenia na budowę nie tracą mocy.

§ 29. Po wejściu w życie przepisów niniejszej uchwały dopuszcza się pozostawienie na terenie objętym Parkiem szyldów, które zostały wykonane zgodnie z ważnym pozwoleniem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wydanym nie wcześniej niż 3 lata przed wejściem w życie niniejszej Uchwały.

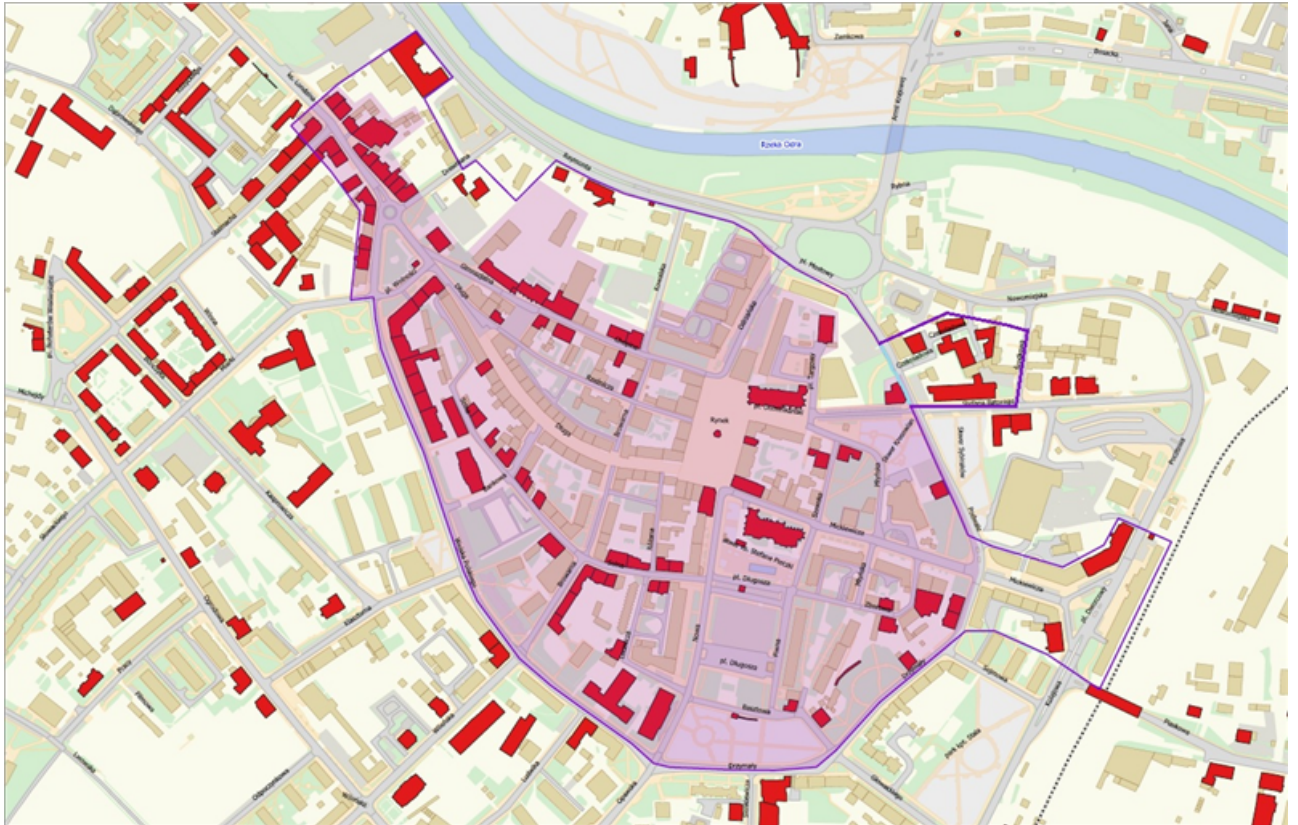
§ 30. Adresaci wniosku o uzyskanie stosownych zezwoleń i pozwoleń zobowiązani są do przestrzegania na obszarze Parku zasad ochrony krajobrazu kulturowego i dziedzictwa określonych niniejszą uchwałą.

§ 31. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 32. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr .....
Rady Miasta Racibórz
z dnia.....2021 r.

Granice Parku Kulturowego Serce Starego Raciborza

Legenda:

Zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków Miasta Racibórz, w tym w rejestrze zabytków Województwa Śląskiego

Granica Parku Kulturowego Stare Miasto w Raciborzu

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr .....

Rady Miasta Racibórz

z dnia.....2021 r.

Kolorystyka parasoli, markiz oraz zadaszeń i przykryć materiałowych stosowanych w ogródkach gastronomicznych na terenie parku kulturowego

I. Kolorystyka parasoli, markiz oraz innych zadaszeń i przykryć materiałowych

Odcienie bieli i beżu, np.:

Oznaczenie w systemie RAL/Nazwa koloru /CMYK

RAL 1013/biel perłowa/CMYK 0 5 20 10

RAL 1014/kość słoniowa/CMYK 0 10 40 10

RAL 1015/jasna kość słoniowa/CMYK 0 5 30 10

II. Kolorystyka napisów na parasolach, markizach, innych zadaszeniach i przykryciach materiałowych (w przypadku braku chęci użycia własnej identyfikacji wizualnej lokalu)

Braz i odcienie:

Oznaczenie w systemie RAL/Nazwa koloru/CMYK

RAL 8000/brązowozielony/CMYK 50 50 80 10

RAL 8001/okr brązowy/CMYK 40 60 90 10

RAL 8002/brąz sygnałowy/CMYK 60 80 80 10

RAL 8003/brązowy glina/CMYK 50 70 80 10

RAL 8004/brązowy miedź/CMYK 40 80 80 10

RAL 8007/brązowy sarni/CMYK 60 70 80 20

RAL 8008/brązowy oliwkowy/CMYK 50 60 70 20

RAL 8011/brązowy orzechowy/CMYK 10 60 100 80

RAL 8012/czerwonobrązowy/CMYK 5 100 100 80

RAL 8014/brązowy sepia/CMYK 30 60 100 80

RAL 8015/brązowy kasztanowy/CMYK 0 90 100 80

RAL 8016/brązowy mahoniowy/CMYK 40 80 80 80

RAL 8017/brązowy czekoladowy/CMYK 60 80 80 80

RAL 8019/szarobrązowy/CMYK 90 90 80 80

RAL 8022/czarnobrązowy/CMYK 100 100 80 95

RAL 8023/pomarańczowobrązowy/CMYK 20 70 100 20

RAL 8024/beżowy brązowy/CMYK 30 60 70 40

RAL 8025/bladobrązowy/CMYK 40 50 60 40

RAL 8028/brązowy ziemisty/CMYK 20 50 70

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr .....

Rady Miasta Racibórz

z dnia.....2021 r.

Kioski wolnostojące na terenie parku kulturowego

KIOSKI – powinny nawiązywać do formy obecnej niegdyś na Rynku. Dach czterospadowy, bez zdobień i widocznych elementów konstrukcyjnych. Elewacja ażurowa, wykonana z elementów metalowych lub drewnianych w kolorze czarnym, brązowym lub antracytowym. Brak elementów rustykalnych.

Uzasadnienie

W związku z przeprowadzeniem prac nad przygotowaniem uchwały o parku kulturowym w Raciborzu, po przeprowadzeniu konsultacji społecznych oraz po zasięgnięciu opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków a także po analizie zachowanego dziedzictwa materialnego na terenie starego miasta w Raciborzu i historycznego przedmieścia Bronki zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.